

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-100 (Özelleştirme Nihai Bildirim)

Karar Sayısı : 03-53/619-280

Karar Tarihi : 24.7.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK

Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Kublay ATASAYAR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER : M. Nazlı AKSOY, Harun ULU

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

**D- TARAFLAR: - T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Hüseyin Rahmi Sok. No: 12 Çankaya/Ankara
- Törem Ortak Girişim Grubu
K. Mustafa Paşa Mah. Karasarıklı Sok.
No: 26 Fatih İstanbul
- Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.
Çayhane Sok. No: 1 Topkapı/İstanbul
- Teknotes-Oral Baytok Ortak Girişim Grubu
Kızılkulesi Sok. No: 38
Gazi Osman Paşa/Ankara**

E- DOSYA KONUSU: Gerkonsan Gerede Çelik Konstrüksiyon ve Teçhizat Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin blok satış yöntemiyle devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına; 16.7.2003 tarih, 3236 sayı ve 21.7.2003 tarih, 3385 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ ve 1998/4 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 23.7.2003 tarih, 2003-1-100/Öİ-03-MNA sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu, 24.7.2003 tarih ve REK.0.05.00.00/94 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-53 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Gerkonsan Gerede Çelik Konstrüksiyon ve Teçhizat Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %99.99 oranındaki hissesinin özelleştirme yoluyla Törem Ortak Girişim Grubu, Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. ve Teknotes-Oral Baytok Ortak Girişim Grubu'ndan herhangi

birine devredilmesinin, 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devir işlemi olduğu, ancak Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığı ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Gerkonsan Gerede Çelik Konstrüksiyon ve Teçhizat Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Gerkonsan)

Ortaklık payının %99,99'u Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait olan Gerkonsan, çelik konstrüksiyon, teknolojik teçhizat imalat ve montaj ile müteahhitlik hizmetleri yapmak amacıyla 1977 yılında Gerede'de kurulmuştur.

Şirketin Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü elindeki hisseleri, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 12.10.1999 tarihli kararı ile Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmiş ve Şirket özelleştirme programına alınmıştır.

H.1.2. Törem Ortak Girişim Grubu

Törem Ortak Girişim Grubu, Törem Tekstil Turizm İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti. (Törem Ltd. Şti.) ile Yusuf Akın ve Süleyman Bayram arasında kurulmuştur.

Ortak girişimin taraflarından olan Törem Ltd. Şti.'nin hisselerinin %60'ı Yusuf Akın, %25'i Süleyman Bayram, %15'i ise Mustafa Bayram'a aittir. İhale şartnamesinde yer alan, ihaleye anonim şirketlerin veya ortak girişimlerin katılabileceği yönündeki hüküm nedeniyle anılan ortak girişim grubu, Törem Ltd. Şti. ile ortakları arasında oluşturulmuştur.

Törem Ltd. Şti., tekstil ve konfeksiyon imalatı alanında faaliyet göstermektedir.

H.1.3. Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.

Anılan Şirket'in bağlı bulunduğu Albayrak Şirketler Grubu inşaat, tekstil, servis işletmeciliği, akaryakıt ve uluslararası nakliyat alanlarında faaliyet göstermektedir.

H.1.4. Teknotes-Oral Baytok Ortak Girişim Grubu

Bu ortak girişim, Teknotes Ltd. Şti. ile bu Şirket'in %98 oranındaki hissesine sahip Oral Baytok arasında, ilgili ihaleye girebilmek amacı ile kurulmuştur. Teknotes Ltd. Şti., teknolojik tesis müteahhitliği konusunda faaliyet göstermekte ve özellikle rafineri, fabrika gibi tesislerin inşası, bakımı-onarımı alanlarında çalışmaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Gerkonsan, çelik konstrüksiyon ve teknolojik teçhizat olmak üzere iki ana ürün grubunda üretim yapmaktadır.

Çelik konstrüksiyon; büyük sanayi tesislerinin fabrika binalarının, küçük ölçekli sanayi tesislerinin, ambar ve hangar binalarının, demir ve karayolu köprülerinin çelik elemanlarının imalatını kapsamaktadır.

Çelik konstrüksiyon, ankraj, gergi çubuğu, kolon, makas, kiriş aşık ve vinç yolları gibi elemanları içermektedir. Bu pazardaki en önemli yerli üreticiler Gama

Makina, Güriş, Kutlutaş, Enka, Çimtaş ve Karçelik'tir. Sektörün yıllık üretim kapasitesinin 120-150 bin ton olduğu tahmin edilmektedir. Yatırım açısından en büyük teşebbüslerden biri olmasına rağmen, 5 bin ton üretim kapasitesine sahip ve 2002 yılındaki kapasite kullanım oranı %16 seviyesinde kalan Gerkonsan'ın, pazarda önemli bir ağırlığı bulunmamaktadır.

Teknolojik teçhizat; büyük sanayi tesisi, fabrika gibi işletmelerde üretim bandındaki ekipmanların imalatını kapsamakta olup, çelik konstrüksiyon ile talaşlı imalatın (torna vs.) bileşiminden oluşmaktadır. Bu ürünlerin üretiminde çelik konstrüksiyon imalatında kullanılan makinelerin yanı sıra torna ve freze gibi talaşlı imalatında kullanılan makinelere de ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ürün grubunda; konveyör bantları ve köprüleri, demiryolu vagonları, depolama tankları, değirmenler, vanalar gibi elemanlar bulunmaktadır. Teknolojik teçhizat üretiminde yıllık 100 ton kapasiteye sahip olan Gerkonsan, 2002 yılında bu kapasitenin ancak %4'ünü kullanabilmiştir. Bu pazarda, Alarko Ağır Makina ve Teksan iç pazardaki en büyük üreticiler olup, eski doğu bloku ülkelerinden de ithalat yapılmaktadır.

Dosya mevcudu bilgilerden, çelik konstrüksiyon üretimi için tasarlanan üretim tesislerinde bu pazarda yer alan tüm ürünlerin üretilebildiği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, çelik konstrüksiyon ürünlerinin tek bir ilgili ürün pazarı olarak ele alınması olanaklıdır. Ancak, sadece çelik konstrüksiyon üreten bir tesiste teknolojik teçhizat üretiminin yapılması veya kısa dönem içerisinde bu üretime geçilmesi, ilgili üretim tesislerine yeni yatırımlar yapılmasının gerekliliği nedeniyle mümkün değildir. Bu çerçevede, bildirim konusu işlem açısından, çelik konstrüksiyon elemanları ve teknolojik teçhizat olmak üzere iki ayrı ürün pazarı belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürünlerin ülke genelinde kullanılması nedeniyle ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

1998/4 sayılı Tebliğ'in 3. maddesi gereğince; özelleştirme yolu ile devralma işlemlerinde, özelleştirilecek teşebbüsün ilgili ürün piyasasındaki pazar payının %20'yi veya cirosunun 20 trilyon TL.'yi aşması halinde, ihale şartlarının kamuoyuna duyurulmasından önce Rekabet Kurumu'na ön bildirimde bulunulması gerekmektedir.

Çelik konstrüksiyon ve teknolojik teçhizat pazarında üretim proje bazında, başka bir ifade ile sipariş üzerine yapılmaktadır. Bu bakımdan pazardaki bir şirketin üretim ve pazar payı yıldan yıla büyük değişimler gösterebilmektedir. Örneğin Gerkonsan, çelik konstrüksiyon pazarında, 1997 yılında %3 pazar payına sahipken, Marmara depreminin olduğu 1999 yılında %13 pazar payı elde etmiştir.

Anılan teklif sahibi üç şirketin çelik konstrüksiyon ve teknolojik teçhizat üretimi alanında faaliyetleri bulunmamakla birlikte, Gerkonsan'ın ilgili piyasalardaki son üç yıla ilişkin pazar payı ve cirosu aşağıdaki şekildedir.

Tablo 1- Gerkonsan'ın Son 3 Yıla Ait Ciro (TL)

Yıl	Çelik Konstrüksiyon	Teknolojik Teçhizat
2000	1.059.680.000.000	-
2001	-
2002

Tablo 2- Gerkonsan'ın Son 3 Yıla Ait Pazar Payı (%)

Yıl	Çelik Konstrüksiyon	Teknolojik Teçhizat
2000	6	-
2001	-
2002	(tahmini)	<....

Tablolardan da anlaşılacağı üzere, Gerkonsan'ın ilgili pazarlardaki pazar payları ve ciroları 1998/4 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşiklerin altında kalmaktadır. Bu nedenle Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı söz konusu özelleştirme ile ilgili olarak Rekabet Kurumu'na ön bildirimde bulunmamıştır.

Ancak, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca önbildirime tabi olmamakla birlikte bu Tebliğ kapsamında olan özelleştirme yolu ile devralma işlemi taraflarının ilgili ürün piyasasındaki toplam pazar paylarının %25'i veya cirolarının 25 trilyon TL.'yi aşması halinde; devralma işlemlerinin hukuki geçerlilik kazanabilmeleri için Rekabet Kurulu'ndan izin alınması zorunludur. Bu nedenle, Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından, 17.7.2003 tarihinde yapılan ihalede yüksek fiyat veren ilk üç firma bildirilerek, ilgili devir işleminin 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında incelenmesi talep edilmiştir.

Bildirilen işlem sonucunda, Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ait %99.99 oranındaki Gerkonsan hissesinin tamamı ilgili üç şirketten birine devredilecektir. Bu çerçevede, bildirim konu olan işlem, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir devralmadır.

Ancak, Gerkonsan ile teklif veren teşebbüslerden herhangi birinin ilgili piyasalardaki pazar payı ve ciroları toplamının 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5 ve 7. maddesi delaletiyle 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen pazar payı ve ciro eşiklerinin altında kalması nedeniyle bildirim konusu devir işlemi izne tabi değildir.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında; Gerkonsan Gerede Çelik Konstrüksiyon ve Teçhizat Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %99.99 oranındaki hissesinin özelleştirme yoluyla Törem Ortak Girişim Grubu, Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. ve Teknotes-Oral Baytok Ortak Girişim Grubu'ndan herhangi birine devredilmesinin, 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devir işlemi olduğuna, ancak aynı Tebliğ'in 5. ve 7. maddesi delaletiyle 1997/1 sayılı Tebliğ uyarınca Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığına OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.